

φλουρί

φλουρί κ. **φλωρί, το**, ουσ. [<όψιμο μσν. φλουρίν <φλωρίον, υποκορ. του μσν. λατιν. florenus], το φλουρί. **1.** κάθε παλιό χρυσό νόμισμα: «όπως έσκαβαν σ' ένα παλιό εβραϊκό σπίτι, βρήκαν έναν ντενεκέ με φλουριά». **2.** το νόμισμα της βασιλόπιτας: «κάθε χρόνο τ' αφεντικό μας κόβει τη βασιλόπιτα στο κατάστημά του και βάζει μέσα για τους υπαλλήλους του ένα χρυσό φλουρί». **3.** κάθε παλιό χρυσό νόμισμα που χρησιμοποιείται και ως κόσμημα: «στο γάμο της η πεθερά της της κρέμασε στο λαιμό ένα φλουρί». (Παιδικό τραγούδι από παιχνίδι: *σας δίνουμε, σας δίνουμε, φλουρί Κωσταντινάτο, μας δίνετε, μας δίνετε, βαρέλι δίχως πάτο*)·

- έγινε κίτρινος σαν φλουρί ή έγινε κίτρινος σαν το φλουρί ή έγινε κίτρινος φλουρί, το πρόσωπό του πήρε το έντονο κίτρινο χρώμα του φλουριού, ιδίως από μεγάλο φόβο ή τρόμο, τρομοκρατήθηκε: «μόλις τράβηξε ο άλλος το περιστροφό του, έγινε κίτρινος φλουρί ο δικός σου»·

- ο πλούσιος έχει τα φλουριά και ο φτωχός τα γλέντια, βλ. λ. [γλέντι](#)·

- ο πλούσιος με τα φλουριά κι ο φτωχός με τα παιδιά του, βλ. λ. [παιδί](#)·

- όποιος ξυπνάει πρωί, βρίσκει το φλουρί, αυτός που δεν τεμπελιάζει, που ενεργοποιείται νωρίς, έχει και τις ανάλογες ευκαιρίες να προκόψει, να πετύχει στη ζωή του: «από μικρό παιδί έχει συνέχεια το μυαλό του στη δουλειά, γιατί, όποιος ξυπνάει πρωί, βρίσκει το φλουρί». Συνήθως απευθύνεται σε κάποιον ως συμβουλή, ως προτροπή, να πηγαίνει νωρίς το πρωί στη δουλειά του. Συνών. *το πουλί που ξυπνάει πρωί τρώει το σκουλήκι*·

- του 'πεσε το φλουρί, του έτυχε το νόμισμα της βασιλόπιτας κι έτσι, σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση, όλη του η χρονιά θα είναι τυχερή: «είναι πολύ χαρούμενος, γιατί του 'πεσε το φλουρί»·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας